

Ohje: Pistoshuumeiden käyttäjien B-hepatiitin testaaminen ja rokotukset

Toimintaohjeet HUSin vuodeosastoille ja poliklinikoille

HUS-alueella pistoshuumeiden käyttäjien akuutit B-hepatiitit ja HIV-tartunnat ovat lisääntyneet vuodesta 2021 alkaen. Epidemian pahenemisen ehkäisemiseksi testausta tulee tehostaa ja A- ja B-hepatiitin ehkäisevää rokotetta tarjota kaikille pistoshuumeita käyttäville.

Testaamisen tehostaminen

Kaikista HUSin osastoilla ja poliklinikoilla hoidettavista pistoshuumeiden käyttäjistä kehoitetaan ottamaan potilaan suostumuksella HIV-, B- ja C-hepatiittitestit (S-HIVAgAb, S-HBVPak, S-HCVAb). HUOM! Jos henkilöllä on sairastetun taudin tai rokotussarjan antama suojaa B-hepatiitille, S-HBVPak ei oteta. Jos henkilö on saanut C-hepatiittihäätöhoidon, HCVAb ei oteta.

Edellä mainittuja tartuntatauteja ei testata, jos

- edellinen testi on tehty 3-6 kk sisällä tai
- potilaan tiedetään sairastavan testattavaa tartuntatautia.

B-hepatiittirokotus kaikille

Päihdelääketieteen yhdistyksen vuonna 2023 julkaiseman valtakunnallisen opioidikorvaushoidon hoitosuosituksen mukaan HIV-tartuntoja ja B-hepatiittia tulee etsiä aktiivisesti testaamalla ja niiden leviämistä ehkäistä.

Kaikki pistoshuumeita käyttävät saavat kansallisen rokotusohjelman maksuttoman A- ja B-hepatiittirokotesarjan.

Jos pistoshuumeita käyttävä henkilö ei ole aiemmin saanut B-hepatiittirokotesarjaa, tarkistetaan HUSLABin S-HBVPak:n lausunnosta, onko hän sairastanut taudin. Jos henkilöllä on A-hepatiitin suojaa rokotuksen tai sairastetun taudin kautta, annetaan vain B-hepatiittirokote. Jos ei saada varmuutta, onko potilaalla A-hepatiitin suojaa, annetaan A- ja B-yhdistelmärokote.

A- ja B-hepatiittiyhdistelmärokote (Twinrix®) annetaan, kun

- henkilöllä ei ole rokotuksen tai sairastetun taudin antamaa suojaa tai
- henkilö on rokottamaton tai ei muista saaneensa HBV-rokotteita ja kotiutuu osastolta ennen kuin em. laboratoriokokeet valmistuvat (tulokset tarkistetaan ennen rokotesarjan jatkamista).

Rokotesarjaan kuuluu kolme rokotetta. Tehosterokotteet annetaan 1 kk ja 6 kk ensimmäisestä rokotteesta. Kesken jäänyttä sarjaa jatketaan siitä mihin on jääty.

Twinrix®-rokotteet tilataan HUS Apteekista **OSTista**: tuotenumero ”2850015 Twinrix adult 1 ml inj.neste ILMAINEN (THL) 1 ruisku”. Pelkkä B-hepatiittirokote Hbvaxpro® tilataan HUS Apteekista **OSTista**: tuotenumero ”P113606 Hbvaxpro 10 microg/1 ml ILMAINEN (THL) 1 ruisku”. Tilaamisen teknisiin asioihin saa apua OSTi-palvelunumerosta puh. 09-471 76610 (alavalinta 3) tai osti.tukipyynto@hus.fi.

Rokotussarjan jatkamisen koordinointi

Kotiutuvaa potilasta ohjataan rokotussarjan jatkamisen osalta olemaan yhteydessä terveysneuvontapisteseen, korvaushoitoyksikköön tai muuhun avohoidon (jos mahdollista, aiemmin tuttuun) toimintayksikköön. Potilaalle annetaan ohje ”[B-hepatiitti – näin voi suojautua tartunnalta](#)”.

Tieto aloitetusta rokotussarjasta ja seuraavista rokotusajankohdista kirjataan Apottiin sairauskertomusmerkintänä ja lääkärin kirjaamana loppuarvioon. Sen lisäksi pyritään soittamaan henkilön hoitavaan yksikköön, jotta tieto rokotussarjan jatkamisesta välittyisi eteenpäin.